

- Gerçek Anlam
- Mecaz Anlam
- Terim Anlam
- Somut ve Soyut Anlam
- Türkçesi Varken

1. Gerçek anlam, bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamıdır. Kelimelerin, sözlükte yer alan ilk anlamları da gerçek anlamlarıdır. Bu yüzden gerçek anlama, sözlük anlamı da denir.

Örneğin: “Ağaçların kökleri iki üç metre derinliğe inebilir.”
“Kök” kelimesini duyduğumuzda aklımıza ilk olarak “bitkileri toprağa bağlayan, topraktaki besi maddelerini emmesine yarayan bölüm” gelir. Bu cümlede “kök” sözcüğü aklımıza ilk gelen bu anlamıyla kullanıldığından gerçek anlam taşımaktadır.

Buna göre “acı” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) Onun ayrılığı benim için büyük bir acı oldu.
B) Bugün acı bir hatıra olarak kalacak.
C) Yanlışlıkla biber yedim, çok acıymış.
D) Acı gerçeklerle yüzleşmek zorundayız.

2. Bir ilgi veya benzetme sonucu sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara mecaz anlam denir.

Örneğin: “Bugün sabah boşum, gelebilirsin.” cümlesinde “boş” sözcüğünü duyduğumuzda aklımıza ilk gelen anlam (yani gerçek anlam) “içinde, üstünde hiç kimse veya hiçbir şey bulunmayan” dır. Bu cümlede ise “bugün sabah boşum” sözüyle “yapılacak iş olmama durumu” anlatılmaktadır. Burada “boş” sözcüğü gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak mecaz anlam kazanmış ve “yapacak işi olmamak” anlamında kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Dün akşam en sevdiği bardağını kırdı.
B) Fazla eşyalarını büyük bir koliye yerleştirdi.
C) Ablam evin bütün perdelelerini yıkayacakmış.
D) Etrafındaki olaylara karşı kör ve sağırdır.

3. Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşılayan anlamına terim anlam adı verilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamda kullanılmamıştır?

- A) Mühendisler yeni proje üzerinde çalışıyor.
B) Çocukların oyuncaklarını toplaması lazımdır.
C) Bugün yapılan deneyde elektrot kullanıldı.
D) Raporu analiz ettikten sonra sunacağız.

4. (I) Sabah erken kalkıp kahvaltı hazırladım. (II) Hafta sonu için değişik aktiviteler planlamıştık. (III) Ancak hava durumu planlarımızı biraz etkiledi. (IV) Sonuçta en iyi alternatifini seçip pikniğe gitmeye karar verdik.

Bu parçanın kaç numaralı cümlesinde Türkçe karşılığı “etkinlik” olan yabancı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

5. ■ Isı ve ışık konusu öğrencilerin en sevdiği konulardan birisidir.
■ Anlattıkları gerçekten kafamdaki tüm sorulara ışık tuttu.
■ Çok karanlık oldu, odanın ışığını açar mısınız?

“Işık” sözcüğünün cümlelerdeki anlam özellikleri hangi seçenekte doğru sıralanmıştır?

- A) Terim anlam–Gerçek anlam–Mecaz anlam
B) Gerçek anlam–Mecaz anlam–Terim anlam
C) Mecaz anlam–Terim anlam– Gerçek anlam
D) Terim anlam–Mecaz anlam–Gerçek anlam

6. Beş duyu organımızın herhangi biriyle algılayabildiğimiz veya kavrayabildiğimiz anlamları ifade eden sözcüklere somut anlamlı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi somut anlamlıdır?

- A) Kitapları rafa yerleştirirken yeni kalemini eline aldı.
B) Özgürlük, insan ruhunun en derin ihtiyaçlarından biridir.
C) Hayatta başarı, çalışmak ve sabretmekle gelir.
D) Mutluluk, insanın iç huzurunu bulduğu anlarda ortaya çıkar.

7. I. Yaşadıklarından sonra çok katı bir insan oldu.
II. Şiirlerinde redif kullanmayı tercih ederdi.
III. Bu tabloyu tuval üzerine boyadım.
IV. Aramızdaki sözleşmeyi imzaladık.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi terim değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

8. “Yeni projemizin başarılı olabilmesi için estetik diyebileceğimiz bir dizayn gerekiyor.”

Bu cümlede altı çizili sözcüğün yerine aşağıdaki Türkçe sözcüklerden hangisinin getirilmesi daha uygun olur?

- A) Tasarım   B) İcat etme
C) Yöntem   D) Düzenleme

9. Beş duyu organımızın herhangi biriyle algılayamadığımız veya kavrayamadığımız anlamları ifade eden sözcüklere soyut anlamlı sözcükler denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde “taş” sözcüğü soyut anlam verecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Sahilden topladığımız taşları boyadık.
B) Fırlattığı taş yanlılıkla evin camını kırdı.
C) İlkokul arkadaşım Mehmet çok taş kalpliydi.
D) Değerli taş koleksiyonum çok ilgi çekiyor.

10. Konferans salonunda katılımcılar, dijital çağın gereklilikleri üzerine önemli tartışmalara imza attılar. Uzmanlar, globalleşmenin etkileri ve sürdürülebilir gelişim konularında fikir alışverişinde bulundular. Katılımcılar, yeni teknolojilere öğrencilerin nasıl daha kolay adapte olabileceğini araştırmak için çeşitli metotlar geliştirdiklerini belirttiler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada kullanılan yabancı sözcüklerden herhangi birinin karşılığı olamaz?

- A) Küresel   B) Yöntem
C) Uyum sağlamak   D) Dayatmak

11. Şirketin bu hafta sonu gerçekleştirilmesi planlanan dönem sonu toplantısının tarihinin revize edildiği ve toplantının online olarak önümüzdeki günlerde gerçekleştirileceği, tarihinin en kısa sürede duyurulacağı belirtildi.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin Türkçe karşılıkları aşağıdakilerden hangileridir?

- A) yenilemek-çevrim içi
B) değiştirmek-çevrim dışı
C) iptal etmek-çevrim içi
D) ertelemek-çevrim dışı

12. “Dışarıdan gelen sesi merak eden öğrenciler pencereden dışarı baktılar.” cümlesinde altı çizili sözcük somut anlamda kullanılmıştır.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün soyut anlamlı kullanımını aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vardır?

- A) Soğuk havalarda pencereleri kapatmalıyız
B) Yeni yapılan inşaatın pencereleri takıldı.
C) Bazen hayata farklı pencereden bakmalıyız.
D) Pencereyi açıp arkadaşlarına sesleniyordu.